

De allmänna grunderna för avgifter

Mellersta Österbottens välfärdsområdesstyrelse 27.11.2023 § 282

Beredningen

ekonomidirektör Helinä Saarela

Enligt 22.2 § 8 punkten i lagen om välfärdsområden beslutar välfärdsområdesfullmäktige om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas i välfärdsområdets organiseringsansvar. Enligt 19 § i förvaltningsstadgan beslutar välfärdsområdesfullmäktige om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som ingår i välfärdsområdets organiseringsansvar, om inte något annat föreskrivs nedan; Enligt 83 § i förvaltningsstadgan beslutar välfärdsområdesstyrelsen närmare om avgiftsgrunderna och avgifternas belopp. Välfärdsområdesstyrelsen kan delegera beslutanderätt som gäller avgifter till en underlydande myndighet.

Grunderna för avgifter för social- och hälsovårdstjänster

Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) har ett välfärdsområde rätt att ta ut ersättning av kostnader av ett annat välfärdsområde när kostnader har medförts av att tjänster har tillhandahållits en person som bor i det andra välfärdsområdet. Med kostnader avses realiserade kostnader som har orsakats av att personen har tillhandahållits tjänsten, med avdrag för de verksamhetsintäkter som tjänsten har medfört.

Grunden för avgifter i prislisefakturering som baserar sig på prestationsprincipen och användningen av tjänster är i Mellersta Österbottens välfärdsområde ett självkostnadspris som baserar sig på kostnadsberäkning och realiserade kostnader.

Vid prissättning som baserar sig på ett avtal mellan välfärdsområdena kan man som faktureringsprincip i stället för prestationsspecifikt självkostnadspris också använda andra beräkningssätt, till exempel prissättning grundat på kapitation eller någon annan författningsbaserad prissättningsgrund. I regel baserar sig orsaksprincipen och faktureringen ändå på klient- och patientspecifik användning.

Grunderna för räddningsväsendets avgifter

När det gäller grunderna för räddningsväsendets avgifter tillämpas räddningslagen (379/2011) och lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), statsrådets förordning om övervakning av hanteringen och upplagringen av farliga

kemikalier (685/2015), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007).

Grunden för avgifter är de produktionskostnader som har medförts. Avgift tas ut i alla situationer som är i enlighet med 96 § i räddningslagen. För prestationer vars pris det inte har föreskrivits separat om i lagar, tas det ut en avgift som är lika stor som de kostnader som produktionen av prestationen har medfört.

För uppdrag som har orsakats av återkommande felaktig funktion hos en brandlarmläggning tas det ut en avgift i enlighet med 96 § i räddningslagen. Med återkommande felaktig funktion avses mer än två felaktiga brandlarm under de gångna 12 månaderna (inte ett kalenderår).

Räddningsverket tar också ut tillsynsavgifter för tillsynsåtgärder som är i enlighet med kemikalielagstiftningen.

Grunderna för klient- och patientavgifter

Om högsta avgifter inom social- och hälsovårdstjänsterna föreskrivs i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992, jämte ändringar) och i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992, jämte ändringar). Ett välfärdsområde kan besluta att det inte tas ut någon avgift för en tjänst eller att en avgift är mindre än vad som har föreskrivits i lag. En del tjänster är avgiftsfria enligt lag. Avgifterna för vissa tjänster regleras av allmänna principer i klientavgiftslagen (2 § i klientavgiftslagen). Den avgift som tas ut för en tjänst får då vara högst lika stor som kostnaderna som medförts av serviceproduktionen.

Kundavgifterna har i Mellersta Österbottens välfärdsområde år 2023 huvudsakligen tagits ut till högsta belopp i enlighet med lagen och förordningen om klientavgifter. Välfärdsområdets klientavgifter är på årsnivå ungefär 25 % av de externa intäkterna och är alltså en väsentlig del av välfärdsområdets ekonomiska hållbarhet. Utgångspunkten för beredningen av prislistan över klient- och patientavgifter för år 2024 är att ta ut klient- och patientavgifterna till högsta belopp i enlighet med lagen och förordningen om klientavgifter. Undantag är besök inom specialistsjukvården för vilka man kan av motiverade skäl i stället för en avgift för poliklinikbesök ta ut en avgift för vårdarbetsbesök. I specialistsjukvårdens jour kan man för ett besök på skötarmottagning ta ut en avgift för besök hos jourhavande sjukvårdare i stället för en avgift för poliklinikbesök. När det gäller utlåtanden och intyg inom specialistsjukvården används det dessutom prissättning som baserar sig på omfattningen.

Enligt 11 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården skall en avgift som fastställts för socialvårdsservice och en sådan avgift för hälsovårdsservice som bestämts enligt en persons betalningsförmåga efterskänkas eller nedsättas till den del förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut. Nedsättning och efterskänkande av avgift ska

prioriteras i förhållande till utkomststöd enligt lagen om utkomststöd. Valfärdsområdet kan med motsvarande motiveringar enligt 11 § i lagen också besluta efterskänka eller nedsätta hälso- och sjukvårdens jämnstora klientavgifter. I Mellersta Österbottens valfärdsområde nedsätts inte jämnstora klientavgifter inom hälso- och sjukvården utifrån 11 § i lagen.

Dröjsmålsräntan bestäms enligt 4 § 3 mom. i räntelagen.

Förslag till beslut	Valfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå att valfärdsområdesfullmäktige beslutar: 1. godkänna de allmänna grunderna för prislister och avgifterna år 2024 i enlighet med förslaget ovan, 2. att hälso- och sjukvårdens jämnstora kundavgifter inte nedsätts eller efterskänks.
Beslut	Valfärdsområdesstyrelsen beslutade föreslå att valfärdsområdesfullmäktige beslutar 1. godkänna de allmänna grunderna för prislister och avgifterna år 2024 i enlighet med förslaget ovan, 2. att hälso- och sjukvårdens jämnstora kundavgifter inte nedsätts eller efterskänks. <i>Ant. ekonomichef Tiina Högnabba föredrog ärendet vid sammanträdet.</i>

Mellersta Österbottens valfärdsområdesfullmäktige 04.12.2023 § 84
4571/00.02.00/2023

Beredningen	ekonomidirektör Helinä Saarela
Förslag till beslut	Valfärdsområdesfullmäktige beslutar att i enlighet med valfärdsområdesstyrelsens förslag 1. godkänna de allmänna grunderna för prislister och avgifterna år 2024 i enlighet med förslaget ovan, 2. att hälso- och sjukvårdens jämnstora kundavgifter inte nedsätts eller efterskänks.
Beslut	Valfärdsområdesfullmäktige beslutade om punkterna 1-2 i enlighet med förslaget till beslut.